

ความสัมพันธ์ระหว่างพุทธิกรรมการเรียน พุทธิกรรมการสอน พื้นฐานความรู้ทางคณิตศาสตร์
เจตคติอ่าวชากณิตศาสตร์กับผลลัพธ์การเรียนวิชาคณิตศาสตร์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เขตการศึกษา ๘

นางสาว เจลียา บุษเนียร

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาแม่รยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๓๑

ISBN 974-569-033-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014218

工 15458532

RELATIONSHIPS BETWEEN LEARNING BEHAVIOR, TEACHING BEHAVIOR,
FORMER ACHIEVEMENT IN MATHEMATICS, ATTITUDES TOWARD
MATHEMATICS AND ACHIEVEMENT IN LEARNING
MATHEMATICS OF MATHAYOM SUKSA FIVE
STUDENTS, EDUCATIONAL REGION EIGHT

Miss Chariov Busnean

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-569-033-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียน พฤติกรรมการสอน
 พื้นฐานความรู้ทางคณิตศาสตร์ เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์
 กับผลลัพธ์ของการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา^๑
 ปีที่ ๕ เอกการศึกษา ๘

โดย นางสาวเฉลียว บุชเนียร
 ภาควิชา มัธยมศึกษา^๒

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ยุพิน พิพิธกุล

บัญชีดิจิทัล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... *นายศรีวิชัย* ..... คณบดีบัญชีดิจิทัล
 (ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วิชราภิຍ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *ดร. อรุณรัตน์ พูลสวัสดิ์* ..... ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. อรุณรัตน์ พูลสวัสดิ์)

..... *อาจารย์ที่ปรึกษา* .....
 (ศาสตราจารย์ ยุพิน พิพิธกุล)

..... *กรรมการ* .....
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรัตน์ อุทัยรอด)

เฉลี่ยว บุญเนยร : ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียน พฤติกรรมการสอน พื้นฐานความรู้ทางคณิตศาสตร์ เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์กับผลลัมภุทธิ์การเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เขตการศึกษา ๘ (RELATIONSHIPS BETWEEN LEARNING BEHAVIOR, TEACHING BEHAVIOR, FORMER ACHIEVEMENT IN MATHEMATICS, ATTITUDES TOWARD MATHEMATICS AND ACHIEVEMENT IN LEARNING MATHEMATICS OF MATHAYOM SUKSA FIVE STUDENTS, EDUCATIONAL REGION EIGHT) อาจารย์ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์ยุพิน พิพิธกุล, 138 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ (X_1) พฤติกรรมการสอนคณิตศาสตร์ (X_2) พื้นฐานความรู้ทางคณิตศาสตร์ (X_3) เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ (X_4) กับผลลัมภุทธิ์การเรียนวิชาคณิตศาสตร์ (Y) และสร้างสมการที่สามารถประมาณผลลัมภุทธิ์การเรียนวิชาคณิตศาสตร์จากตัวแปรทั้ง 4 ตัวกล่าวข้างต้น ตัวอย่างประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เขตการศึกษา ๘ จำนวน 680 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ พฤติกรรมการสอนคณิตศาสตร์และแบบวัด เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์การ回帰แบบพหุคุณ แบบเพิ่มตัวแปร เป็นขั้น ๆ

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. พฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ พฤติกรรมการสอนคณิตศาสตร์ พื้นฐานความรู้ทางคณิตศาสตร์และเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับผลลัมภุทธิ์การเรียนวิชาคณิตศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ทุกตัว โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ผลลัมพันธ์เท่ากับ 0.2963, 0.1038, 0.7804 และ 0.4099 ตามลำดับ

2. สมการที่สามารถประมาณผลลัมภุทธิ์การเรียนวิชาคณิตศาสตร์ในรูปค่าแทนคิบ และค่าแทนมาตรฐาน เป็นดังนี้

$$Y' = -1.30189 + 0.40670 X_3 + 0.10875 X_4$$

$$Z' = 0.72947 Z_3 + 0.13516 Z_4$$

ภาควิชา ..... มัธยมศึกษา .....
สาขาวิชา ..... การศึกษาคณิตศาสตร์ .....
ปีการศึกษา ..... 2530 .....

ลายมือชื่อนิสิต ..... ใจดี ..... น.ส.อรอนญา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... ยุพิน พิพิธกุล .....

CHARIOV BUSNEAN : RELATIONSHIPS BETWEEN LEARNING BEHAVIOR, TEACHING BEHAVIOR, FORMER ACHIEVEMENT IN MATHEMATICS, ATTITUDES TOWARD MATHEMATICS AND ACHIEVEMENT IN LEARNING MATHEMATICS OF MATHAYOM SUKSA FIVE STUDENTS, EDUCATIONAL REGION EIGHT, THESIS ADVISOR : PROFESSOR YUPIN PIPITHKUL, 138 PP.

The purposes of this research were to investigate the relationships between learning mathematics behavior (X_1), teaching mathematics behavior (X_2), former achievement in mathematics (X_3), attitudes toward mathematics (X_4) and achievement in learning mathematics (Y) and to construct the multiple regression equation in order to predict achievement in learning mathematics by using four variables mentioned above. The subjects were 680 mathayom suksa five students from educational region eight. The research instruments were the questionnaire about learning and teaching mathematics behaviors and the attitude test toward mathematics constructed by the researcher. The data were analyzed by means of Multiple Regression Analysis : Forward Inclusion.

The findings of the research were as follows :

1. There were significant correlation between learning mathematics behavior, teaching mathematics behavior, former achievement in mathematics, attitudes toward mathematics, and achievement in learning mathematics at the 0.01 level. The correlation coefficients of four variables mentioned above were 0.2963, 0.1038, 0.7804 and 0.4099 respectively.

2. The regression equation to predict achievement in learning mathematics in term of raw scores and standard scores were as follows:

$$Y' = -1.30189 + 0.40670 X_3 + 0.10875 X_4$$

$$Z' = 0.72947 Z_3 + 0.13516 Z_4$$

ภาควิชา ..... มัธยมศึกษา.....

สาขาวิชา ..... การศึกษาคณิตศาสตร์

ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิสิต ..... นิรันดร์ อุษณะ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... พญ. อินดา

กิตติกรรมประการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ก็ด้วยความกรุณาอย่างดียิ่งจาก
ศาสตราจารย์ ยุพิน พิพิธกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำนำข้อคิดเห็น
ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดเวลา ผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไข
ความตรงของเนื้อหาของแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ พฤติกรรมการสอน
คณิตศาสตร์ และแบบວัด เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้อำนวยการ
อาจารย์ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ นักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวม
ข้อมูล เป็นอย่างดี และขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ ทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจ
เป็นอย่างดีจนทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณพ่อ-แม่ พี่ ๆ และน้อง ที่ได้ให้การสนับสนุนและเป็น
กำลังใจในการเรียนของผู้วิจัยมาโดยตลอด ขอระลึกถึงพระคุณของบุรพคณาจารย์ที่ได้ประลิทธ์
ประสานความรู้แก่ผู้วิจัย

เฉลิมวัน บุษเนียร

สารบัญ

หน้า

บทศัพท์อักษรไทย ๕

บทศัพท์อักษรอังกฤษ ๖

กิตติกรรมประภากาศ ๗

สารบัญตาราง ๘

บทที่

1 บทนำ

ความ เป็นมาและความสำคัญของปัญหา ๑

วัตถุประสงค์ของการวิจัย ๖

สมมติฐานของการวิจัย ๗

ขอบเขตของการวิจัย ๘

คำจำกัดความในการวิจัย ๘

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย ๙

2 วรรคดีที่ เกี่ยวข้อง

พฤติกรรม ๑๒

ความหมายของพฤติกรรมและพฤติกรรมการเรียน

การสอน ๑๒

พฤติกรรมการเรียน

ความหมายของการเรียนและวิธีการเรียน ๑๓

องค์ประกอบของการเรียน ๑๔

ประเภทของวิธีการเรียนและพฤติกรรมการเรียน ๑๖

การพัฒนาพฤติกรรมการเรียน ๑๘

พฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ ๒๑

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

การประเมินพฤติกรรมการเรียน	23
----------------------------------	----

พฤติกรรมการสอน

ความหมายของการสอน	25
องค์ประกอบของการสอน	26
การพัฒนาพฤติกรรมการสอน	28
พฤติกรรมการสอนคณิตศาสตร์	29
การประเมินผลการสอนของครู	33

พื้นความรู้ทางคณิตศาสตร์

ความหมายของพื้นฐานความรู้ทางคณิตศาสตร์	34
ความสำคัญของพื้นฐานความรู้ทางคณิตศาสตร์	34
การพัฒนาความรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์	37
การใช้พื้นฐานความรู้ทางคณิตศาสตร์	39

เจตคติ

ความหมายของเจตคติ	41
ลักษณะและองค์ประกอบของ เจตคติ	43
เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์	44
การใช้เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์	46

งานวิชยที่เกี่ยวข้อง

งานวิชัยในประเทศไทย	48
งานวิชยต่างประเทศ	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย		
	ศึกษา เอกสารและคำรา	57
	หัวอย่างประชากร	57
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58
	การรวบรวมข้อมูล	61
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	61
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	.....	70
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	.....	81
	สรุปผลการวิจัย	82
	อภิปรายผล	83
	ข้อเสนอแนะ	90
บรรณานุกรม	.....	91
ภาคผนวก	.....	109
ประชดิญเชียน	.....	138

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	แสดงการ เลือกกลุ่มหัวอย่างประชากร	58
2	ค่าความ เมทีของแบบสอบถามพฤติกรรมการ เรียนคณิตศาสตร์ พฤติกรรมการสอนคณิตศาสตร์ และแบบวัด เจตคติ ต่อวิชาคณิตศาสตร์	72
3	จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามพฤติกรรม การเรียนคณิตศาสตร์ พฤติกรรมการสอนคณิตศาสตร์ และ เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา	
มทท 5	เขตการศึกษา 8	73
4	ค่ามเชษฐ์เลขคณิต ส่วน เปียงabenมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์ การกระจายของคะแนนที่ใช้เป็นตัวที่นำมายและตัว เกณฑ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษามีที่ 5 เขตการศึกษา 8 (N = 680)	74
5	เมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวที่นำมายทั้ง 4 ตัว (X_1, X_2, X_3, X_4) กับตัว เกณฑ์ (Y)	75
6	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์บางส่วน ระหว่างตัว เกณฑ์ (Y) กับตัวที่นำมายทั้ง 4 ตัว (X_1, X_2, X_3, X_4) พร้อมทั้งการทดสอบค่าที่	77
7	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัว เกณฑ์คือ ผลสัมฤทธิ์ การเรียนวิชาคณิตศาสตร์ (Y) กับตัวที่นำมายที่เพิ่มเข้าไปทีละตัว... ..	78
8	ค่าสัมประสิทธิ์ทดสอบอยของตัวที่นำมาย ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ของสัมประสิทธิ์ทดสอบอย ค่าคงที่ในสมการที่นำมาย และความ คลาดเคลื่อนมาตรฐานในการที่นำมาย	79